

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

SLUŽBA LETALSKE METEOROLOGIJE

LETNO POROČILO 2014

Joško Knez
GENERALNI DIREKTOR

KAZALO

POSŁANSTVO IN VIZIJA	2
STRATEŠKI CILJI	2
KLJUČNE DEJAVNOSTI.....	2
SPLOŠNI PODATKI O AGENCIJI RS ZA OKOLJE	3
STATUS IN ORGANIZIRANOST	3
IZVAJANJE NALOG SLUŽBE LETALSKE METEOROLOGIJE	4
Redne operativne naloge	4
Razvoj in investicije	6
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja A.....	7
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja B.....	7
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja C	8
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja D	8
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja E.....	8
Izvedene ključne dejavnosti za doseganje strateškega cilja F	8
Posvetovanje z uporabniki naših storitev	9
Mednarodno sodelovanje	10
Politika človeških virov	10
Letalska šola.....	11
Splošna ocena izvajanja službe in stopnja zagotovljene varnosti	12
FINANČNO POROČILO.....	12
Tabela 1: Stroški službe letalske meteorologije	13
Nakazila v proračun RS.....	14
Tabela 2: Nakazila za delovanje službe letalske meteorologije v proračun RS	14
Tabela 3: Razmerje med prejemki/stroški poslovanja v %.....	14

POSLANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo službe letalske meteorologije je, da z zagotavljanjem ustrezne meteorološke podpore prispevamo k varnemu, rednemu in učinkovitemu izvajanju zračnega prometa.

Vizija je izvajanje poslanstva na strokoven, kakovosten in učinkovit način, v tesnem sodelovanju z izvajalci drugih navigacijskih služb, letalskimi operaterji in upravljalci letališč.

Za doseganje te vizije je izvajalec službe letalske meteorologije pripravil strateške cilje.

STRATEŠKI CILJI

Strateški cilji so del dolgoročnih ciljev izvajanja in razvoja državne meteorološke službe v Republiki Sloveniji.

Glavni strateški cilj so:

- A: Prispevati k varnosti uporabnikov zračnega prostora z zagotavljanjem verodostojnih in pravočasnih meteoroloških informacij**
- B: Povečevati učinkovitost zagotavljanja meteoroloških informacij za potrebe uporabnikov**
- C: Zagotoviti podporo za potrebe uporabnikov po posebnih storitvah in produktih**
- D: Zvišati kakovost meteoroloških informacij**
- E: Stroškovno učinkovito izvajanje dejavnosti**
- F: Ohraniti in dodatno okrepiti pravne podlage za učinkovitejše delovanje**

KLJUČNE DEJAVNOSTI

Za doseganje zadanih strateških ciljev so se izvajale naslednje ključne dejavnosti:

Strateški cilj A

- operativno zagotavljanje meteoroloških informacij z izmenskimi delom zaposlenih,
- stalno izboljšanje postopkov za zagotavljanje neprekinjenega delovanja sistema in izboljšanje pogojev dela SLM,
- stalno izboljševanje postopkov zagotavljanja varovanja ljudi in premoženja,
- stalno izboljšanje sistemov prvostopenjskih kontrol izdanih meteoroloških informacij,
- z izvajanjem ključnih dejavnosti strateških ciljev B, C in D.

Strateški cilj B

- zagotavljati lažjo dostopnost do meteoroloških informacij,
- izvedba krajevne prerazporeditve dostopnosti,
- izdelava uporabniku prijaznejših vmesnikov,
- povečanje obsega (nabora) dostopnih meteoroloških informacij,

Strateški cilj C

- vzdrževanje sistema odzivnosti na nove zahteve uporabnikov.

Strateški cilj D

- redno urjenje in usposabljanje zaposlenih,
- izboljševanje metod za detekcijo in napovedovanje nevarnih vremenskih pojavov in stanj,
- spremljanje razvoja na področju SLM, koordiniranje planov, tehničnega in razvojnega sodelovanja z relevantnimi organizacijami na tem področju.

Strateški cilj E

- povečanje avtomatizacije poslovnega procesa z uporabo novih tehnoloških rešitev,
- izdelava neodvisne finančne revizije stroškov delovanja SLM.

Strateški cilj F

- planiranje priprave in morebitno prilagoditev podzakonskih aktov, navodil, internih aktov, programov dela in podobno,
- aktivno sodelovati v fazi priprave zavezujočih dokumentov in strategij ES,
- redno aktivno spremljanje zavezujočih dokumentov ES in ostalih mednarodnih in evropskih organizacij s področja letalstva, ter konvencij kot tudi domačih predpisov.

SPLOŠNI PODATKI O AGENCIJI RS ZA OKOLJE

ARSO je organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije, ki je bila ustanovljena na podlagi določil drugega odstavka 11. člena Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94, 47/97, 60/99 in 30/01). Delovna področja opredeljuje Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04 – ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 64/08 – ZViS-F, 63/09, 69/10, 40/11, 98/11, 17/12, 23/12, 82/12, 109/12, 24/13, 36/13, 51/13, 43/14 in 91/14).

Splošni podatki o ARSO:

Generalni direktor ARSO je Joško Knez.

Naziv: Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Agencija Republike Slovenije za okolje,

naslov: Vojkova 1b, 1001 Ljubljana, p.p. 2608,

telefon: (01) 4784000,

telefax: (01) 4784052,

e-naslov: gp.arso@gov.si ,

transakcijski račun: 01100-6300109972,

matična številka: 2482878000,

identifikacijska številka za DDV: SI 18945082.

STATUS IN ORGANIZIRANOST

Agencija RS za okolje je organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije. Agencija je neposreden proračunski uporabnik, zaposleni na agenciji so javni uslužbenci. Agencija opravlja strokovne, analitične in regulatorne oziroma upravne naloge s področja okolja na nacionalni ravni. Tako je poslanstvo agencije spremljanje, analiziranje in napovedovanje naravnih pojavov in procesov v okolju ter zmanjševanje naravne ogroženosti ljudi in njihovega premoženja. Poslanstvo agencije je tudi spremljanje onesnaženosti okolja in zagotavljanje kakovostnih javnih okoljskih podatkov, uresničevanje zahtev varstva okolja, ki izhajajo iz veljavnih predpisov, ohranjanje naravnih virov, biotske raznovrstnosti in zagotavljanje trajnostnega razvoja države.

Služba letalske meteorologije se izvaja v skladu z Zakonom o letalstvu. Na podlagi Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, je za izvajanje nalog službe letalske meteorologije zadolžena Agencija RS za okolje. Zakon o meteorološki dejavnosti predpisuje naloge državne meteorološke službe, med drugim tudi naloge s področja letalske meteorologije. Naloge državne meteorološke službe se izvajajo v okviru Agencije RS za okolje.

Na podlagi akta o sistemizaciji ARSO področje meteorologije organizacijsko pokriva Urad za meteorologijo. V okviru urada so organizirani sektorji, oddelki in referati. Samo neposredno izvajanje predpisanih nalog službe letalske meteorologije je določeno v dveh sektorjih in sicer v Sektorju za operativne meteorološke napovedi in Sektorju za prizemne meteorološke meritve. Za redno in nemoteno izvajanje nalog službe skrbijo tudi podporne enote ARSO kot so: enote tehničnega vzdrževanja, informatika, skupne službe in tako dalje.

IZVAJANJE NALOG SLUŽBE LETALSKE METEOROLOGIJE

Redne operativne naloge

Na področju priprave napovedi in opozoril za letalstvo smo opravljali redne operativne naloge, ki zajemajo 24 urno neprekinjeno pripravo TAF napovedi za letališča J. Pučnika Ljubljana, E. Rusjana Maribor, Portorož in vojaško letališče Cerklje, Cerklje ob Krki. Izvajali smo 24 urno neprekinjeno meteorološko bdenje nad zračnim prostorom RS in izdajanje ustreznih opozoril za udeležence v zračnem prometu, pripravo opozoril za let. J. Pučnika Ljubljana in mešano letališče Cerklje, Cerklje ob Krki ter pripravo ostalih posebnih napovedi za potrebe zračnega prometa. Dnevno smo seznanjali posadke letal o vremenskih razmerah po telefonu ali osebno v prostorih meteorološke službe.

V okviru opazovanj in beleženja vrednosti meteoroloških spremenljivk za potrebe zračnega prometa, smo dnevno opravljali naloge na štirih letalskih meteoroloških postajah, na letališčih J. Pučnika Ljubljana, E. Rusjana Maribor in Portorož ter vojaškem letališču Cerklje, Cerklje ob Krki.

Izvajanje rednih operativnih nalog so izmed ključnih dejavnosti za uresničevanje **strateškega cilja A: Prispevati k varnosti uporabnikov zračnega prostora z zagotavljanjem verodostojnih in pravočasnih meteoroloških informacij**. Določeni cilji učinkovitosti teh ključnih dejavnosti so bili doseženi v naslednjem obsegu:

Kazalec učinkovitosti: delež pravočasno oddanih METAR poročil z letališč

Planirana vrednost za leto 2014: >98,9%

Dosežene vrednosti za obdobje januar-december 2014

Mesec	LJLJ	LJMB	LJPZ	LJCE	Povp
JAN	99,3	99,5	99,1	98,4	99,1
FEB	99,3	99,1	99,3	99,1	99,2
MAR	99,5	99,7	99,1	99,6	99,5
APR	99,4	99,4	99,4	99,1	99,3
MAJ	99,1	99,5	99,3	99,5	99,4
JUN	99,5	99,0	98,8	99,0	99,1
JUL	99,1	99,3	98,8	99,2	99,1
AVG	98,7	98,5	99,3	98,7	98,8
SEP	98,5	99,3	99,0	99,0	99,0
OKT	99,6	98,3	99,1	98,9	99,0
NOV	99,0	99,7	99,4	99,7	99,5
DEC	98,9	99,0	98,9	99,7	99,1
Povp	99,2	99,2	99,1	99,2	99,2

Komentar realizirane vrednosti indikatorja glede na zastavljene vrednosti:

Delovni proces pravočasne priprave rednih poročil o trenutnem stanju vremena dosega zastavljene cilje na vseh štirih letališčih praktično od začetka leta naprej. Planirani rezultati niso bili doseženi merjeni v desetinkah % avgusta in septembra na let. J. Pučnika Ljubljana, avgusta in oktobra na E. Rusjana Maribor, junija in julija na let. Portorož ter januarja in avgusta na let. Cerklje. Razlog za odstopanje je avtomatizacija produkcije v nočnem času, ki lahko pripelje do prekinitve prenosa podatkov, ker ni stalnega nadzora. Ker so ponoči letališča zaprta, take redke prekinitve ne vplivajo na nivo zagotavljanja informacij.

Postavljeni cilji na letnem nivoju so doseženi in preseženi na vseh letališčih, kar pomeni, da delovni proces poteka v skladu s pričakovanji in brez večjih motenj.

Kazalec učinkovitosti: točnost TAF napovedi meteoroloških spremenljivk

Planirane vrednosti za leto 2014 – 24 urni TAF: za veter > 82%, za vidnost >83%, za pojave > 91%, za oblačnost > 75%.

Planirana vrednost za leto 2014 – 9 urni TAF: za veter > 84%, za vidnost >85%, za pojave > 93%, za oblačnost > 77%.

Planirane vrednosti za 9 urne napovedi so določene na podlagi analiz preteklih rezultatov. Kot cilj smo si zadali, da bomo skozi celo leto na vsa letališča za vse parametre izdelovali bolj natančne napovedi kot lani.

Za 24 urne napovedi smo planirane vrednosti postavili nižje kot za 9 urne napovedi, ker točnost napovedi s časom pada, zato so v povprečju časovno daljše vremenske napovedi manj točne.

Dosežene vrednosti za obdobje januar - julij 2014 po letališčih

Let\Par	LJLJ	LJMB	LJPZ	LJCE	Povp
Veter	84	79	79	80	81
Vidnost	86	88	95	86	89
Pojavi	91	91	91	90	91
Oblačnost	68	77	83	79	77

Dosežene vrednosti za obdobje julij - december 2014 po letališčih

Let\Par	LJLJ	LJMB	LJPZ	LJCE	Povp
Veter	90	84	84	84	86
Vidnost	87	86	96	86	89
Pojavi	92	93	94	93	93
Oblačnost	66	77	81	77	75

Dosežene vrednosti v letu 2014

24h TAF		9h TAF	
Par	Povp	Par	Povp
Veter	84	Veter	82
Vidnost	87	Vidnost	91
Pojavi	92	Pojavi	92
Oblačnost	72	Oblačnost	80

Komentar realizirane vrednosti indikatorja glede na zastavljene vrednosti:

Z letom 2005 smo začeli pri procesu priprave napovedi vsebinsko verificirati točnost napovedi in ne samo pravočasno oddajo napovedi. Vsebinska točnost je veliko pomembnejši indikator kot pa sama pravočasnost napovedi. Po enoletnem testnem obdobju smo začeli v letu 2006 tudi uradno verificirati naše napovedi.

V letu 2010 smo na podlagi zahtev uporabnikov prešli na novo shemo priprave vremenskih napovedi za letališča. Predvsem je bolj zahtevna priprava napovedi za ljubljansko in mariborsko letališče, saj se je čas veljavnosti skoraj potrojil. Ker je splošno znano, da točnost napovedi s časom pada, smo za omenjeni letališči postavili nižje kriterije.

Zastavljene kriterije na letališčih Ljubljana in Maribor smo v letu 2014 dosegli za večino parametrov. Zastavljenih ciljev nismo dosegli le za napoved oblačnosti na letališču Ljubljana. Razlog je v zelo spremenljivih vremenskih razmerah še posebej poleti 2014. Tako dinamično vremensko dogajanje je težko opisati, ker sama oblika TAF napovedi vsebuje tudi omejitve glede dolžine.

Na let. Portorož in let. Cerklje, Cerklje ob Krki smo v letu 2014 dosegli pričakovane rezultate za večino parametrov. Na letnem nivoju nismo dosegli rezultatov za veter in pojave, vzrok je zelo dinamično leto z veliko vremenskimi spremembami.

Razvoj in investicije

Razvojne projektne naloge, investicijsko vzdrževanje in investicije v opremo so bistvenega pomena, v kolikor želimo izvajati službo na trajnosten in nepretrgan način. V letu 2014 smo planirali razvojno delo in poskušali realizirati naloge v skladu s poslovnim načrtom.

Od večjih načrtovanih investicij smo nabavili in postavili nova drogova za anemometre na letališčih J. Pučnika Ljubljana in Portorož, ter izvedli (so)investicijsko vlaganje v optično omrežje na letališču J. Pučnika Ljubljana.

Od večjih razvojnih nalog smo za KZPS, d.o.o. izdelali sistem distribucije izbranega nabora meteoroloških informacij, ki jih pri svojem delu potrebujejo kontrolorji letenja.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja A

Z namenom izboljšanja postopkov za zagotavljanje neprekinjenega delovanja sistema in izboljšanje pogojev dela SLM smo zamenjali dva dotrajana drogova za anemometre in sicer na letališču J. Pučnika Ljubljana in letališču Portorož. Na letališču J. Pučnika Ljubljana smo namestili senzor za avtomatsko merjenje višine snežne odeje. Ažuren podatek o višini snežne odeje nam bo v pomoč pri pripravi in verifikaciji letaliških opozoril za predvideno višino novozapadlega snega.

V začetku aprila je potekala velika VA (Volcanic Ash) vaja z namenom preverjanja odziva navigacijskih služb kot tudi letalskih prevoznikov. Scenarij vaje je predvideval pojav vulkanskega pepela tudi nad ozemljem Slovenije. V skladu s scenarijem vaje smo pripravljali ustrezna obvestila in testirali naše sisteme.

Na podlagi Letalskega varnostnega programa RS smo prenovili sistem varovanja na področju delovanja službe letalske meteorologije. Sistem varovanja smo združili s sistemom zagotavljanja kvalitete ISO 9001:2008. S tem smo zmanjšali obseg potrebne dokumentacije za izvajanje predpisanih nalog. Z vključitvijo varnostnega sistema v ISO 9001:2008 pričakujemo tudi izboljšano odzivnost na morebitne varnostno kritične dogodke.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja B

Nadaljevala smo z nadgradnjo domače strani www.meteo.si/letalstvo.

Namestili smo dodatno spletne kamere na lokacijah Dolenje, Bilje, Otlica, Šebreljski vrh, Pasja ravan, Hočko Pohorje ter Radegunda.

Razširili smo domeno letalske karte vetrov in temperature na spletni strani.

Prenovili smo nabor meteoroloških informacij za jadralno letenje. Poleg standardnega produkta tekstovne napovedi za jadralno letenje, smo izdelali posebne produkte, ki za dva dni v naprej izračunavajo jakost termičnih dviganj, višino baze konvektivnih oblakov, smer in hitrost vetra ter količino relativne vlage. Vsi produkti so brezplačno na voljo na www.meteo.si/letalstvo.

Pripravili smo RSS odjemalce ([http://sl.wikipedia.org/wiki/RSS_\(protokol\)](http://sl.wikipedia.org/wiki/RSS_(protokol))) za izračunane vrednosti termičnih dviganj, kot tudi za opozorila SIGMET in AIRMET.

Za potrebe podpore nadzoru zračnega prometa smo za KZPS, d.o.o. izdelali sistem distribucije izbranega nabora meteoroloških informacij, ki jih pri svojem delu potrebujejo kontrolorji letenja.

Sistem izboljšuje seznanjenost kontrolorjev letenja s trenutnim stanjem in predvidenimi vremenskimi razmerami v LJUBLJANA FIR in okolici.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja C

Redno smo sodelovali s Službo za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov. Izdelali smo šest poročil oziroma izvedenskih mnenj za omenjeno službo. Analize vremenskih razmer služijo kot pomoč preiskovalnim organom v fazi preiskave dogodka.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja D

Organizirali smo strokovno srečanje letalskih meteorologov na letališču v Cerkljah ob Krki. Glavne teme srečanja so bile predstavitev načrta obvladovanja varnostnih tveganj, vsebina letalskih briefingov za vojaške pilote na letališču Cerklje ter seznanitev z novimi produkti za podporo jadralnemu letenju.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja E

Sodelovali smo pri projektu obnove meteorološke opreme na Let. Cerklje, Cerklje ob Krki. Naročnik investicij na letališču je Ministrstvo za obrambo. ARSO sodeluje kot partner pri projektu, kjer je naša naloga, da sodelujemo kot strokovna pomoč pri specifikaciji potrebne meteorološke opreme. Projekt je praktično končan, pridobiti smo obratovalno dovoljenje.

Na let. J. Pučnika Ljubljana smo nadgradili sistem za distribucijo meteoroloških meritev. Sistem sedaj omogoča popolnoma avtonomno zbiranje in distribucijo informacij, tudi brez intervencije meteorologa. Taki sistemi se uporabljajo v času zaprtosti letališč. Z njimi smo v preteklosti že opremili tudi vsa ostala letališča v Sloveniji.

Skupaj z Aerodromom Ljubljana, d.d. smo posodobili sistem našega sprejema podatkov o stanju vzletno-pristajalne steze v zimski sezoni. Sistem omogoča elektronsko izmenjavo podatkov.

Izvedli smo javno naročilo za izvedbo neodvisne finančne revizije. Revizija finančnega poslovanja za leto 2014 je bila opravljena v aprilu.

Izvedene ključne dejavnosti za doseganje strateškega cilja F

Pomagali smo pri pripravi prevoda EU direktive SERA, še posebej pri prevodu strokovnih izrazov s področja meteorologije.

Za Agencijo za civilno letalstvo smo pripravili predlog prevoda nekaterih meteoroloških pojmov, ki se pojavljajo v raznih evropskih predpisih.

Največ pozornosti smo posvetili predlogu novele SES regulative, tako imenovan SES2+ paket. Prvi predlogi spremembe so predvidevali obvezno delovanje letalske meteorološke službe na trgu, torej obvezno privatizacijo trenutno javne službe. Sprejetje take novele bi imelo velike organizacijske za Agencijo RS za okolje in finančne posledice za Slovenijo. V sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor smo pripravili stališče Slovenije do predlaganih sprememb. V delu, ki se tiče obvezne privatizacije meteoroloških služb smo izpostavili vrsto pomislekov. Sodelovali smo tudi na evropskem nivoju, kjer je združenje nacionalnih meteoroloških služb EUMETNET tudi izrazilo pomisleke v zvezi z predlaganimi spremembami SES2+.

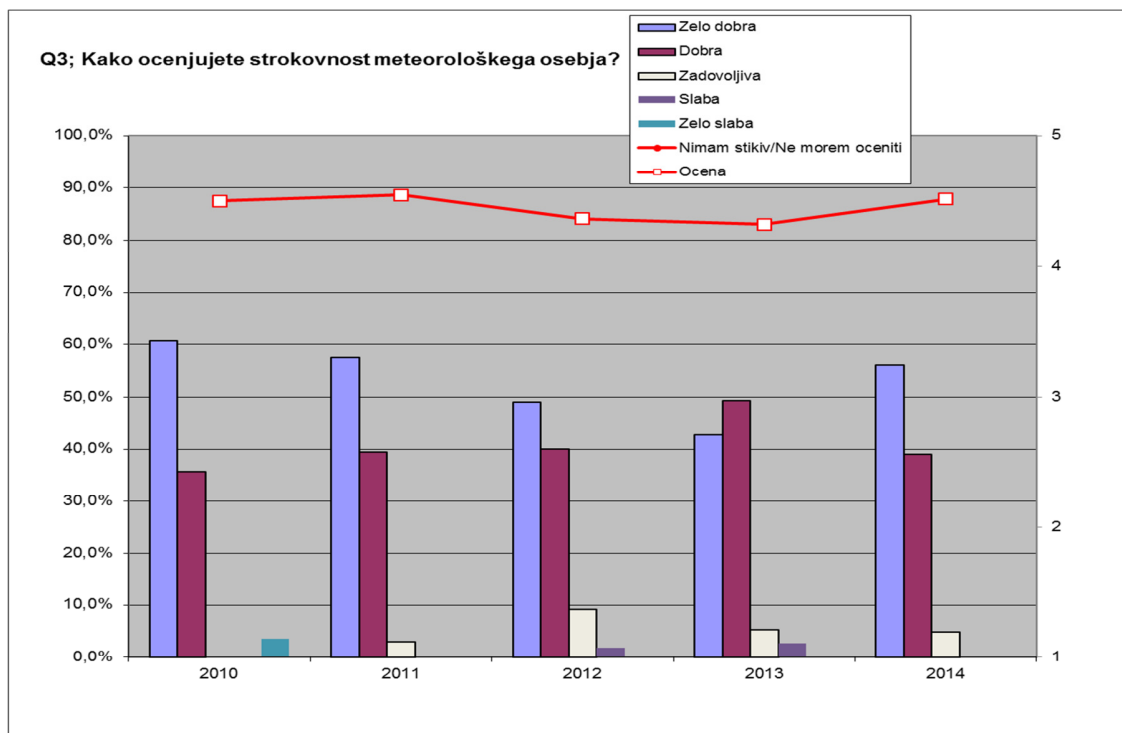
Pripravili smo poročevalske tabele s planom stroškov za RP2 obdobje 2015 – 2019 z obrazložitvijo. Na posvetovanju smo prejeli nekaj dodatnih vprašanj IATA, na katera smo odgovorili. Finančni plan s kazalniki za obdobje 2015-2019 je potrjen.

Posvetovanje z uporabniki naših storitev

Redno komuniciranje z uporabniki naših storitev potek v okviru sistema zagotavljanja kvalitete ISO 9001/2008. Vzpostavljen je odziven sistem, ki na enakopraven način obravnava vsako naslovljeno zahtevo uporabnikov.

Uveden je tudi sistem formalnega posvetovanja z uporabniki. Na spletni strani www.meteo.si redno, s pomočjo spletnega obrazca sprejemamo želje, potrebe, pripombe, sugestije in pohvale uporabnikov naših storitev. Spletni obrazec je bil na voljo nekaj mesecev vsako leto. Ankete se pripravljajo z namenom sledenja **strateških ciljev B in C**.

Ankete vsebujejo tudi vprašanja o oceni kvalitete in zadovoljstvu uporabnikov z našimi produkti, napovedmi in oceno strokovnosti dela osebja.

Merljiv kazalec učinkovitosti definiran v poslovnem načrtu in je ocena stopnje strokovnosti meteorološkega osebja od ocene 1 (nezadostna) do 5 (odlična). Na podlagi prejetih odgovorov smo izračunali povprečno oceno. Mediana ocene je 5.

Kazalec učinkovitosti: Ocena zaupanja uporabnikov v strokovnost našega dela

Planirana vrednost za leto 2014: > 4

Povprečna ocena uporabnikov za leto 2014: 4.5

Vse pobude in predlogi so pregledane, poskušamo jih realizirati v skladu z našimi možnostmi. Kot informacijskih kanal za komuniciranje z uporabniki je v uporabi splet. Rezultate ankete komentiramo in objavimo na spletu.

Mednarodno sodelovanje

V okviru mednarodnega sodelovanja se vključujemo z namenom izvajanja ključnih dejavnosti za doseganje dveh strateških ciljev:

D: Zvišati kakovost meteoroloških informacij

F: Ohraniti in dodatno okrepiti pravne podlage za učinkovitejše delovanje

Sodelovali smo v ICAO (Mednarodna organizacija za civilno letalstvo) delovni skupini METG. Udeležili smo se rednega letnega srečanja skupine v Parizu/Francija. V letu 2014 smo bili člani dveh podskupin METG in sicer za področje harmonizacije SIGMET/AIRMET opozoril ter za področje harmonizacije TL nivoja (projekt HETA).

Sodelovali smo v delu skupine EUMETNET/AVIMET, ki združuje nacionalne izvajalce služb letalske meteorologije držav članic ES. Naloga skupine je predvsem spremljanje in sodelovanje pri nastajanju ES regulative s področja navigacijskih služb. V okviru skupine se tudi izmenjujejo mnenja in ideje o sistemih organizacije službe letalske meteorologije v okviru ES.

Politika človeških virov

Na področju letalske meteorologije smo imeli konec leta 2014 zaposlenih 25 javnih uslužbencev. Zaradi nenadnega odhoda enega uslužbenca in upokojitve drugega uslužbenca konec leta 2014, smo kadrovsko vrzel zapolnili s premestitvijo razpoložljivega ustreznega kadra znotraj agencije. Število zaposlenih uslužbencev na področju letalske meteorologije je skladno s Kadrovskim načrtom za izvajanje poslovnega načrta letalske meteorologije za obdobje 2011-2015. Vsi ti uslužbenci imajo opravljene veljavne licence osebja službe letalske meteorologije.

Tako kot za vse ostale javne uslužbenke, tudi za javne uslužbenke, ki delajo na področju letalske meteorologije velja Zakon o javnih uslužbencih.

Za razvoj kadra skrbimo tako z formalnim izobraževanjem in usposabljanjem, kot tudi s sprotnim usmerjanjem pri izvajanju tekočih nalog. V vsakoletnem Načrtu izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja, načrtujemo tudi finančna sredstva za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih na področju letalske meteorologije. Vsebinske predloge za načrtovanje izobraževanja in usposabljanja, črpamo iz letnih pogovorov s sodelavci ter zahtev zakonodaje s področja letalstva. Preko letnih pogovorov nadrejeni spremlja delo, strokovno usposobljenost in kariero javnega uslužbenca, poleg tega pa se na teh pogovorih vodja in uslužbenec dogovorita o tem kakšno izobraževanje in usposabljanje bo javni uslužbenec opravil, upošteva njegovo delovno področje, kot tudi njegove lastne interese. Pogovorita pa se tudi o delovnih nalogah in skupnih ciljeh za vnaprej.

Vsi uslužbenci, ki delajo z javnimi naročili, so se udeležili predavanja Komisije za preprečevanje korupcije s ciljem usposobiti zaposlene na področju zaznavanja, obvladovanja in preprečevanja koruptivnih tveganj ter okrepiti integriteto zaposlenih in institucije.

V preteklem letu so vsi javni uslužbenci opravili letne razgovore in predlogi, ki so jih podali, so vneseni v Načrt izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za leto 2015. Sistem izobraževanja in usposabljanja je tudi indikator kakovosti, vključen v proces ugotavljanja kakovosti po ISO standardu 9001. Vsakoletna zunanja presoja kakovosti je potrdila naša prizadevanja za oblikovanje kvalitetnega in preglednega sistema izobraževanja in usposabljanja, tako za splošno kot tudi specialna področja.

Struktura zaposlenih, ki redno izvajajo naloge službe letalske meteorologije je naslednja:

Tabela 1: Zaposleni po spolu na dan	31.12.2013	31.12.2014
MOŠKI	22	23
ŽENSKE	2	2

Tabela 2: Stopnja izobrazbe	31.12.2013	31.12.2014
V. st.	13	15
VI.st.	3	2
VII.st.	8	8

Struktura zaposlenih se v letu 2014 ni bistveno spremenila.

Kadrovsko je služba podhranjena, saj trenutno število zaposlenih uslužbencev na področju letalske meteorologije lahko zagotavlja le minimum operativnih zahtev uporabnikov in najbolj nujne ostale potrebne naloge, da operativno delo lahko sploh poteka. Vsak nadaljnji nenačrtovan odhod, bo ob nadaljevanju restriktivnih ukrepov na področju zaposlovanja, nujno vodil h krčenju operativnega delovnega procesa (časovno krčenje obsega dela na letališčih) ali pa iskanju dodatnih prerazporeditev znotraj sistema javne uprave. Na podlagi navedenega upamo, da bomo v prihodnje kljub restriktivni kadrovski politiki v javni upravi ob soglasju Vlade RS na področju letalske meteorologije vendarle lahko koga zaposlili. Nenazadnje v letu 2015 eden od uslužbencev izpolni pogoje za upokožitev in za zagotavljanje nemotenega procesa dela, bomo morali poskrbeti za nadomestitev.

Letalska šola

V začetku leta smo predložili vso potrebno dokumentacijo za podaljšanje dovoljenja za delo letalske šole. Agencija za civilno letalstvo nam je dovoljenje podaljšalo za 1 leto.

Šolanje in usposabljanje se izvaja z namenom pridobitve pooblastil za delo v letalski meteorologiji in nadgradnje znanja meteorologov s posebnimi pooblastili. Šolanje in usposabljanje vodijo uslužbenci ARSO s pooblastili za izvajanje inštruktorskih del. V letu 2014 so bili na ARSO zaposleni trije uslužbenci s pooblastili za izvajanje inštruktorskih del.

V letu 2014 smo šolali dva kandidata po programu individualnega usposabljanja z namenom pridobitve licence in pooblastila letalskega meteorologa opazovalca. Prvi kandidat je konec leta 2014 uspešno opravil izpit pred komisijo. V okviru dela komisije smo sodelovali kot člani izpitne komisije. Drug kandidat je v letu 2014 še opravljal usposabljanje, izpit je bil predviden za prvo polovico leta 2015.

Na delovnem srečanju marca 2014 so zaposleni dobili informacije o novih produktih, ki jih pripravljamo za športno letenje in objavljamo na spletni strani meteo.si. Zaposleni na Letališču Cerklje, Cerklje ob Krki so predstavili vsebino meteorološkega briefinga, ki se dnevno pripravlja za pripadnike vojske.

Za Letalsko šolo KZPS, d.o.o smo pripravili in izvedli serijo usposabljanj kontrolorjev s tematiko uporabe novih meteoroloških produktov.

Nekaj uslužbencev se je udeležilo internega nadaljevalnega tečaja operacijskega sistema Linux.

Nekaj uslužbencev se je udeležilo osnovnega izobraževanja s področja varovanja civilnega letalstva. Predavanja organizira Agencija za civilno letalstvo.

Splošna ocena izvajanja službe in stopnja zagotovljene varnosti

Služba se izvaja v skladu s predpisi in standardi. Delo in organizacija poteka v skladu z zahtevami Izvedbene uredbe Komisije (ES) št 1035/2011 z dne 17. oktobra 2011 o skupnih zahtevah za izvajanje služb navigacijskih služb v zračnem prometu ter o spremembi uredb (ES) št. 482/2008 in (EU) št. 691/2010.

Pri analizi dela za leto 2014 je potrebno omeniti dejavnost Evropske Komisije na področju bodoče organizacije navigacijskih služb zračnega prometa. Predlog novele SES regulative, tako imenovan SES2+ paket je predvidel obvezno delovanje letalske meteorološke službe na trgu, torej obvezno privatizacijo trenutno pretežno javnih služb. Sprejetje take novele bi imelo velike organizacijske posledice za Agencijo RS za okolje in finančne posledice za Slovenijo. Tudi zaradi naših posredovanj, se je EK odločila, da umakne sporne člene predloga paketa SES2+. Predlog je najverjetneje samo začasno umaknjen, potrebno bo budno in aktivno spremljanje razvoja dogodkov.

Nadaljevali so se nestabilni finančni pogoji za delo. V letu 2014 je večji del leta proračun RS blokiran, ker so se pripravljali rebalansi. Možno je bilo prevzemanje samo izrednih bremenitev proračuna, kar pa je zahtevalo posebne odobritve Ministrstva za finance. Ponovno smo bili v situaciji, ko so o potrebnih vlaganjih v letalsko infrastrukturo odločale nekompetentne osebe. Poleg tega so se že odobrena finančna sredstva za izvajanje službe letalske meteorologije preko leta znižala. Na podlagi političnih odločitev smo del sredstev morali nakazati kot pomoč žrtvam poplav v Bosni in Hercegovini, del sredstev pa kot prerazporeditev za pokrivanje stroškov mednarodnih članarin RS. V takih razmerah je zelo težko planirati razvojne investicijske naloge. Nestabilne finančne razmere se kažejo že nekaj let. Manjša vlaganja v infrastrukturo se kažejo tudi v finančnih poročilih, kjer je jasno viden padec obračunane amortizacije opreme. Vsako leto je vse več opreme že amortizirano, vlaganja pa ne dosegajo stopnje amortizacije. Rebalans proračuna za leto 2015 je sprejet in upamo, da bodo v letu 2015 finančne razmere bolj stabilne.

FINANČNO POROČILO

Ločeno finančno poročilo za službo letalske meteorologije se pripravlja na podlagi zahtev SES (Single European Sky) regulative, Izvedbene Uredbe komisije (ES) št. 1035/2011, Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa ter Uredbe Komisije (ES) št. 1794/2006, ki predpisujejo navigacijskih službam zračnega prometa, da vodijo transparenten sistem stroškov svojega poslovanja.

Revizijo obračuna stroškov delovanja službe letalske meteorologije za obdobje od 1.1. 2014 do 31. 12. 2014 je opravila družba KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.. Poročilo neodvisnega revizorja je izdalo mnenje s pridržki, vendar izraža mnenje, da poročevalske tabele v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo stroške delovanja službe letalske meteorologije.

Tabela 1: Stroški službe letalske meteorologije

Preletni stroški (en route) v EUR

	2012	2013	2014
Osebj (plače)	731.666,74	666.328,15	653.863,48
Materialni stroški	211.290,82	205.273,64	225.637,50
Amortizacija	100.334,19	82.058,90	53.324,25
Mednarodna članstva	197.699,16	234.445,81	243.043,97
Stroški skupaj	1.240.990,91	1.188.106,50	1.175.869,21

Terminalni stroški v EUR

	2012	2013	2014
Osebj (plače)	374.239,11	370.824,71	379.297,37
Materialni stroški	44.954,91	43.746,56	47.245,25
Amortizacija	65.798,61	51.480,45	46.855,18
Mednarodna članstva	13.752,98	16.309,27	16.907,41
Stroški skupaj	498.745,62	482.360,99	490.305,21

Trend zmanjševanja stroškov poslovanja za en route področju zaračunavanja se nadaljuje tudi v letu 2014. Stroški so se zmanjšali za 1% glede na leto 2014. Največji prispevek k zmanjšanju stroškov je posledica varčevalnih ukrepov Vlade RS in splošne restriktivne politike porabe sredstev proračunskih uporabnikov. Kljub dražitvi predvsem energentov (gorivo, ogrevanje, el. energija) smo z ostalimi varčevalnimi ukrepi znižali stroške glede na leto 2013. V prihodnje pričakujemo višje stroške vsaj na mednarodnih članarinah in na področju plač, ker so se deloma sprostili restriktivni ukrepi na področju zaposlovanja, povišale so se tudi predvidene mednarodne kontribucije.

Stroški poslovanja za terminalno področje zaračunavanja so za 1,6% višji kot so bili stroški v letu 2013. Povišanje je minimalno in je posledica zapolnitve kadrovskih vrzeli. Stroški so še vedno nižji od načrtovanih za leto 2014.

Skupni stroški delovanja službe letalske meteorologije so bili leta 2014 najnižji v obdobju zadnjih 5 let, torej od leta 2009 naprej.

Nakazila v proračun RS

Na podlagi Dogovora o nakazovanju sredstev za pokrivanje stroškov za zagotavljanje službe letalske meteorologije izvaja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o. nakazila v proračun RS. Dogovor sta podpisala generalna direktorja KZPS, d.o.o in ARSO. Aneks k dogovoru opredeljuje delež prejetih sredstev, ki jih mora KZPS nakazati ARSO od vsakega priliva, prejetega za opravljene storitve navigacijskih služb zračnega prometa, in sicer:

- iz naslova pristojbin na zračnih poteh (en route),
- iz naslova terminalne pristojbine.

Tabela 2: Nakazila za delovanje službe letalske meteorologije v proračun RS

	2012	2013	2014
Preleti (en route) v EUR	1.330.050,52	873.641,93	1.058.958,88
Terminal v EUR	563.990,45	393.497,30	554.378,38
Skupaj v EUR	1.894.040,97	1.267.139,23	1.613.337,26

Tabela 3: Razmerje med prejemki/stroški poslovanja v %

	2012	2013	2014
Pokritost preletni stroški (en route)	107,17%	73,53%	90.06%
Pokritost terminalni stroškov	113,08%	81,58%	113.07%

Na podlagi usklajevalnega mehanizma se odstopanja med pokritostjo stroškov in nakazili v tekočem letu (n) pokrijejo tudi na podlagi poročuna za pretekla leta. Gre za predpisan usklajevalni mehanizem. V letu 2014 so bila nakazila višja kot v let 2013. Še posebej velik dvig nakazil je bil v terminalnem delu, s tem se je deloma pokrilo primanjkljaj nakazil iz preteklih let.